

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési díjak küldendők.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.

Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:

Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.

Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel

A jövő.

1908. január hó 1-én a »Csongrádi Lap« XVIII-ik évfolyamába lép. Elmondhatjuk, hogy a vidéki lapok közül alig van tíz olyan lap, a mely tizennyolc év óta szolgálja a közügyeket önzetlenül, minden díj nélkül.

Nem szolgálják különösen azok a lapok, melyek pártokat képviselnek és még inkább azok, melyek az uralmon lévő párt zsoldjában állanak.

Mi, sohasem állottunk egy uralmon lévő párt zsoldjában sem és sohasem szolgáltunk semmiféle pártérdeket.

Volt idő ugyan: midőn az uralmon lévő szabadelvű pártot támogattuk, de nem úgy, mint kormánypártot: hanem, mint a szabadelvű eszmék pártját, azt reméltük, hogy az az ugynevezett szabadelvű párt, mindazokat az eszméket, melyekért mi a küzdelem mezejére léptünk, ha egyszerre nem is valósítja meg, de iparkodni fog, hogy azok megvalósuljanak. De nyomban elfordultunk attól a párttól: midőn annak vezére olyan programot adott ki, a mely a szabadelvű eszmékkel homlokegyenest ellenkezett.

Mi osztályérdekeket nem szol-

gálunk. Ha mindazon által szó-szó-lói vagyunk az elnyomott munkásságnak, a letiport intelligenciának és az agyonsanyargatott kisiparosnak és kiskereskedőnek, ezzel még osztályérdeket nem szolgálunk, csak segítségére sietünk az öntudatos kisembereknek, a nagytőke elleni küzdelmükben.

Ha valaha sikra kellett lépni a letiport intelligencia érdekében, úgy most van itt a kellő ideje. Éppen azért, a jövőben teljes erővel fogunk küzdeni az értelmiség oldalán és nem engedjük letiporni, prédául dobni a népszerűség hajhászát éhes molochjának.

Kérlelhetetlenül tépjük le álarcát és teljes mesztelenségében mutatjuk be azokat, kik a szegényebb sorsu intelligens elemek, a kishivatalnokok és alkalmazottak legyalázásából élőködnek.

Elég volt a pimaszkodásból! Itt az ideje, hogy pelengerre állítsuk azokat az alakokat, akik a szegény hivatalnoktól megirigyelték a betevő falatot, akik le nézték róla a nadrágot, a kik, hogy népribunokká lehessenek, még a napdíjjas 80 krajcárját is szóvá tették és sajnálták, hogy nem az ő fenéketlen zsebükbe vándorol.

Ezeket a kétszínű és a népbo-

lonítás mesterségéből meghizott, megvagyonosodott zsarnokokat, ki kell szolgáltatni a közmegvetésnek. De, hogy ezt a célunkat elérhessük, méltán megkövetelhetjük, hogy ebben a küzdelemben azok, a kiknek az érdekéből csatára kelünk, segítségünkre legyenek.

Ne hitvány talpnyalással iparkodjanak sorsukon segíteni: hanem férfias nyíltsággal sorakozzanak mellénk, nézzenek szembe az ellenfélnek és ne akarjanak velök minden áron lealázó békét kötni!

Vegyenek példát az öntudatos munkásoktól, kik a helyett, hogy térdet, fejet hajtottak volna elnyomóiknak, férfhoz illő bátorsággal szervezkedtek egy táborba és elérték azt, hogy ma már nem félváról beszélnek velük; hanem öntudatos és a társadalomban számottevő tényezőkné tartják őket.

Igen, tiszteit uraim! hitvány hízlekedésből, talpnyalásból és szolgai megalázkodásból ma már tisztelesen megélni több, mint vétek. A jövő azoké, a kik a kor intő szavát megértve, férfias bátorsággal szervezkednek: mert »egyesülésben van az erő!«

A »Csongrádi Lap«
szerkesztősége.

T Á R C A.

Október elején.

Irta: SZÁSZ JÓZSEF.

(Folytatás és vége.)

A vonat lassan ráállott a kompra, a mely szép csendesen átszökött vele velük a tulsó partra. Az őrmester abbahagyta hősl kalandjainak elbeszélését s miután jót húzott a kulacsból, így szólt:

— Elhagytuk Magyarországot legények. Ez a föld már Slavonia, ezentul pedig Muszkaország következik.

Egyszerre elhallgattak a legények, nem lehetett szavát venni egynek se. Hiába biztatta őket az öreg vitéz, hogy igyának, danoljanak. Nem ittak, nem danoltak. Magukba mélyedve szomorkodtak.

Most érezték csak igazán, hogy mindenüket elvesztették. Édes apjukat, édes anyjukat, magyar hazájukat. Ez járt az eszükben folyvást és erre a gondolatra úgy összeszorította a szívüket valami kimondhatatlan fájdalmas érzés, hogy sirni tudtak volna.

Ebren álmódóva töltötték el az éjszakát. Az álom kerülte szemeiket. Csak egy ember pihent nyugodtan a koci kemény deszkáin: őrmester ur Solyom.

Az ő szíve nem fájt, az ő elméjét nem bántották szomoru gondolatok. Pedig

ő is gubbasztott így valamikor; az igaz, hogy régen, valami tizennyolc esztendővel ezelőtt. Talán nem is emlékszik már rá. Ha emlékszik: akkor se mondja el. Ne higgye felőle senki, hogy fiatalabb korában ő is csak olyan anyamasszony katonája volt. Jóízűen aludt és horkolásának harsogása beolvadt a vonat egyhangú zakatolásába.

Lassankint eloszlott a sötétség, elmúlt az éjszaka. A hegyek mögül felkelt a nap, megaranyozva sugaraival a távolban látszó város toronytetőit. A legények ösztönszerűleg kíváncsi érdeklődéssel nézegették a nagy várost. Mintha érezték volna, hogy ez a hely, ahol három keserves esztendőt kell eltölteniök. Nem is csalódtak sejtelmökben. Néhány perc múlva kiadta nekik az öreg vitéz a parancsot:

— Készüljete fel, mindjárt megérkezünk. Szótlanul engedelmeskedtek a parancsnak. Összepakolták holmijaikat, vállukra vették a pakkot s dobogó szívvel várták, mi történik velük ezután?

A vonat berobogott az állomásra, ők kiszálltak a kocsiokból. Némán, hallgatagon, a hosszú uttól testben-lélekben kifáradva. Nagy nehezen rendbe állottak, s utnak indultak a kaszárnya felé.

Nagy, magas, sárgára festett épület. Kapuja előtt fegyveres katona jár fel s alá. Mikor észreveszi a közeledőket, megáll s fűrkésző tekintettel vizsgálja a csapatot.

Talál-e köztük ismerőst, rokont, jó barátot? Arca egyszerre földérül. Ugy látszik, jó barátot, jó ismerőst fedezett fel. Leveszi válláról a fegyvert s kezével integetni kezd a csapat felé, majd pedig eléjük kiállt:

— Isten hozott, kedves öcsém! Hogy vannak otthon? Édes pánc, édes anyánk?

Kérdéseire őrmester ur Solyom gombos hangja válaszolt. Beszédét a szenteken kezdte s így folytatta:

— Két esztendő katona kend s szegyen gyalázatra még se tudja a regulát. Hogy mer kend az őrhelyről beszélni? Holnap rapportra megy, majd megtanitom, hogy mi az őrálló katona kötelessége!

Az őrálló legény egy pillanat alatt vállára kapta a fegyvert, kiegyenesedett, mintha karót nyelt volna s többet rá se mert nézni arra a csapatra, mely most érkezett hazulról s a melylyel jött az édes testvére is.

A kaszárnya udvarán várták már őket az öreg legények, komák, rokonok, jó ismerősök. Ezek láttára felvidultak egy kissé az ujjoncok. Az öregek biztatták őket.

— Ne féljete, jó dolgotek lesz, hiszen nem olyan komisz ám a katona élet!

Az udvar tulsó végén hirtelen feltűnt Komorovcsák kapitány ur alakja. Az öreg legények egy szempillantás alatt eltűntek. Ki erre, ki arra menekült. Őrmester Solyom összeráncolta homlokát, olyan mérges arcot vágott, hogy a szegény regruták

— **A csongrádi nép jólévi.** Nem megrovásként említjük fel azt a szomorú tény, hogy már 1/2 év óta nem csak a közadók: hanem a közadók módjára kivetett egyéb illetékeket is kéréselhetetlen szigorral hajtja be községünk érdemes előjárósága. Egyebet sem lát az ember az utcán, mint fegyveres rendőrökkel körülvevett adóvégrehajtókat, kik azután a lefoglalt tárgyakat, fuvaros szekérre rakják és magukkal viszik.

Hát ami azt illeti, ha az adóbehajtást szigorral foganasítják, az ellen nem szólhatunk: mert tudjuk, hogy mennyire rossz esett a nemzeti ellenállás miatt be nem fizetett adóhátralék lefizetése. Nem jó tehát, ha az adót össze hagyjuk gyűlni: mert akkor nehezebb kifizetni.

Azonban, ha már ilyen kéréselhetetlenül hajtják az adót, a nép édes szüleinek, az atyáknak, a nemzeti hőseknek, gondoskodni kellene arról, hogy a felgyülemlett adót a nép képes is legyen megfizetni.

A város felkent jólévi: Dr. Szarka Mihályék és társai, kik annyira epednek a nép jólétéért, hogy még a nadrágot is lehúzzák a szegény emberek lábaszáráról, megtehetnék azt, hogy gondoskodnának a végrehajtásokkal agvonzaklatott polgárságról annál is inkább: mert az módjokban áll.

Ugyanis: azon a címen, hogy itt sertésvész uralkodik, nem engedik a hizott sertések elszállítását és így megértük azt, hogy a hizott sertéseken nem lehet tuladni. Megtörtént az is, ami már 50 év óta meg nem történt, hogy naponként doboltatják egyesek az eladó hizott sertéseket.

Hát a borra nincs vevő. Buza nem termett. A lónak, szarvasmarhának nincs ára. A hizott sertések eladását megakadályozzák, hát tisztelettel kérdezzük: miből fizesse a kispazda az adóját?

Már pedig, ha a kispazda nem képes terményein túladni, a mellett a ruházatát, az élelmi cikkeit méreg drágán szerezheti be, hát akkor a napszámos, a kisemberek miből éljenek? Miből fizessék az adójukat.

Persze, a nép atyjai, a kiválasztottak, amennyiben már korábban gondoskodtak

alig ismertek rá. Még a hangja is megváltozott: félelmesen dörgött, mint a puska lövés.

— Itt jön a kapitány ur — mondotta. — Vigyázzatok, hogy mikor én haptákot kiálltok, meg ne mozduljatok. Ugy álljatok egy helyen mozdulatlanul, mint ahogy áll a római vallás!

A regruták moccani sem mertek. Mikor azonban az őrmester ur harsány hangon haptákot kiállt, s hozzájuk ért Komorovcsák kapitány, nagy tisztességtudással valamennyien levették kalapjukat s jó napot kívántak a kapitány urnak. Így tanulták ők otthon az iskolában. Levett kalappal kell megadni a tisztességet annak, a kit megillet. Így adták meg mindig a tiszteletes urnak is.

Csak hogy a tiszteletes ur mindig mély alázattal fogadta köszönésüket, a kapitány ur pedig rájuk se hederített. Azt se mondta, hogy fogadj isten, sőt még a kezét se húzta ki a köpönyege zsebéből, hanem mérgesen rájuk támadt:

— Mától fogva katonák vagytok, tehát ugyis kell viselkednetek, ahogyan katonához illik. Azt az ostoba szokásokat, amiket a civilektől tanultatok, többet meg ne lássam, meg ne halljam tőletek. Mert valamennyiteket yasra veretem, kiköttem! Megérteték?

— Igenis kapitány ur, mondták egyhangulag.

kényelmes megélhetésükről, a szegény ember baját kutyába sem veszik. Elég az, hogy meghizott mellükre vágnak és nagy hangon hirdetik, itt a Magyar-Alföldön, ahol mindenki magyar, tehát a hazafiaskodás olcsó dicsőség, hogy milyen nagy magyarok és mennyire hazafiak.

De azért a nép felkent atyjai közül egynek sem jut eszébe, hogy a sertés kiviteli zárlat beszüntetésért lépéseket tenne, hogy ezáltal az adófizető közönség adófizetési képességét legalább lehetővé tenné.

Sajnos, hogy ezzel a kérdéssel, nekünk, szegény darabontoknak kell foglalkoznunk.

A nemzeti színészek bajai.

Nem azokról van szó, akiket halhatatlan írónk: Jókai Mór annak idején a nemzet napszámosainak irt le: mert hiszen azok a nemzeti kultúra uttörői voltak, kiknek bére csak annyi volt, hogy éppen éhen nem haltak.

Ezek a színészek, akikről itt szó esik, sokkal nagyobb alakító tehetséggel bírnak, amennyiben nem csak jó szellemi és anyagi sikerrel adták két éven keresztül az önzetlen hazafias szerepet: hanem a szószoros értelmében monopolizálták is a hazafiságot, úgy annyira, hogy azok, akik mindenféle tüntető színészkedés nélkül szolgálták a közügyeket és hazájukat, szinte töprenkedni és kételkedni voltak kénytelenek saját jóhiszemű hazafiságukban.

No, de nem is csoda: mert ezek a t. színész urak nem elégedtek meg azszal, hogy nagy hangon hirdették és nagy páthosszal szavalták hazafias szerepüket: hanem mindenki hazaáruló, darabontnak lett egyszeribe minősítve, aki nem sietett tapsolni vagy jutalmazni nagy tehetségüket. Így történt azután, hogy a helyzet urai lettek, ítéltek elevenek és holtak felett; vagy hazaffyvá léptették elő, vagy dara-

Dehogy is értették! Mikor a kapitány ur távozni készült, újra csak köszöntek neki nagy tisztességtudással:

— Isten áldja meg!
Komorovcsák kapitány dühösen kiállt rájuk:

— Szamarak vagytok!

És mérgeződé otthagyták őket. A kapunál az őrnaggyal találkozott, akinek azt fejtegette, hogy milyen ostobák a civilek, milyen hallatlan butaságra tanították ezeket az ujoncokat.

A szegény regrutáknak pedig az kóválygott a fejükben, hogy ilyen volt a »Fogadj Isten«, milyen lesz majd a folytatása?

Részvét.

Az emeleten meghalt valaki,
Kis fakoporsót vittek fel neki,
A szomszéd mind a folyosókon áll
S csoportokban a temetésre vár.

És összeség. »Egy vézna kis leány, —
Sebai, maradt még nekik egynehány!
Szegény en berre átok a gyerek,
Kenyeret kér és mindig pityereg.«

... Felszáll a tömjén; a pap könyörög,
Elmondja, hogy a szeretet örök...
A nép szemében lassan köny fakad,
Az asszonysziv meg csaknem megszakad...

Bulla M 116.

bontta degredálták a hallgatóságot a szerint, a mint azok tapsoltak vagy hallgattak.

Két évi dicső szinpadai szereplés után a m. hó 21-én hirtelen beütött a krach. A vármegyei nemzeti színészei arra a szomorú tudatra ébredtek, hogy a szinlázi publikum nem úgy tapsol, a hogy eddig tapsolt, sőt a fő-fő intrikist, a publikum bőren hizott vén rókát ki is füttyülték, de még el se engedték játszani szerepét és azszal fenyegették, hogy ha azonnal be nem fogja a pampuláját, hát kidobják az ablakon. Sőt mi több, az a szokatlan eset is megtörtént a árulattal, hogy a hős-szerelmesnek fel kellett mondani a szerződést és elbocsájtani a szinpadról.

Elképzelheti azután a t. nézőközönség, hogy a »Kulisszák mögött« mi történt? Különben, hogy mi történt, hát azt a nemzeti színészet szinlaposztója azonnal a publikum elé tálalta, még pedig, hogy nyoma ne vesszen, hát fehéren a feketével vagyis nyomtatásban.

Annyit mondhatunk, hogy ilyen Jeremiádat, még maga Jeremiás próféta sem sirt el, Krisztus urunk születése előtt, annó dacumál.

Természetes, hogy a vármegyei nemzeti színészek ki és elbukásának senki sem volt az oka, mint azok az átkozott darabontok, akik a régi »darabont szabadelvi rendszert« visszaállítását kísérelték meg. Persze, az a t. ur, aki annyira darabontozza a publikum józanabb részét, elfelejtette vagy nem tudja, hogy a vármegyei nemzeti színészet szerződöttetett intrigusa, a »vén róka«, még a darabontoknál is nagyobb darabont, amennyiben éppen ő volt az, aki akkor: midőn a radikális szabadelvűek párt különbség nélkül összefogtak, hogy letörjék a fekete reakciót, a klerikális feudális nagygyűlésen részt vett és a pecsovicokkal egy követ fujt.

A tízenhárom próbás darabontokat tehát, ne a régi szabadelvűek között: hanem ott maguk között, vármegye nemzeti színészei között keressék.

A kudarcért pedig senkit más ne okoljon, senkit más ne gyarusítson: hanem keresse okát abban az egyénben, aki ellen, a vármegye összes öntudatos intelligens elemének sikra kell száni, aki ellensége mindenkinek, aki kenyeret eszik, ellensége mindenkinek, aki nem az ő malmára hajtja a vizet és nem az ő feneketlen zsebét tömi és nem neki udvarol.

UJDONSÁGOK.

— Boldog újévet kíváunk olvasóinknak, munkatársainknak és barátainknak.

— Halálozás. A Baghy családot ismét szomorú gyász érte: Thomka Gyula volt csongrádi gyógyszerész, csanádmegyei nagybirtokos, vármegyei törvényhatósági tag, Baghy Etelka férje, életének 59-ik évében a t. hó 23-án reggel anyósa, özv. Baghy Geróné házában meghalt. A boldogult hült tetemét, a t. hó 25-én, beszen-

telés után, mezőkovácsházi birtokán lévő családi sirböltbe szállították. Béke hamvaira!

— **Ki vele!** A vármegyei tisztújító gyűlésen történt, hogy nagy hazánkfia Dr. Szarka Mihály, mielőtt a szavazás megkezdődött volna, szólásra jelentkezett és ott a hazafiságból akarta megleckéztetni a vármegyei bizottsági tagokat. Amennyiben a vármegyei bizottsági tagok olyan hazafitól, aki egyszer már az ultramontán nagygyűlésen saját hazafias ösztönétől indítva részt vett, hazafiságot tanulni hajlandók nem voltak, de másrészt meg, még a leg-egyszerűbb bizottsági tag is tudja, hogy bent a közgyűlés termében kortes beszédek tartani nem illik, mert hát véletlenül a törvényhatósági közgyűlés terme, nem a csongrádi község házának tanács-terme, a t. népröbület ez alkalommal nem engedték szóhoz jutni. Sőt, midőn ennek dacára is szónokolni akart, ki vele! kiáltásokkal tisztelték meg. Végre Dr. Kelemen Béla főispán ur, hogy megakadályozza az esetleges ablakon való kitessékelést, hát azon a címen, hogy a szavazás el van rendelve, a szót elűző hatalmánál fogva megvonta a népszerű szónoktól. Azt az eredményt azonban mégis elérte a szónok, hogy p. u. a közigazgatási bizottságból, a hova hivatalosan jelölték, úgy kibukott, hogy egyetlen-egy szavazatot nyert. Miután a többi bizottságokból is kibukattak, kénytelen volt a főispán protekcióját igénybe venni, ki azután egy-két bizottságba kinevezte.

— **Szabad előadás.** Lapunk m. számában jelzett szabad előadást, a m. vasárnap Farkas Béla áll. polg. fiúiskolai igazgató »Magyarország őslakói«-ról tartotta meg. Az előadáson mintegy 60 intelligens hallgató jelent meg, kik nagy érdeklődéssel hallgatták végig az érdekes előadást.

— **Helyreigazítás.** Lapunk múlt számának második cikkében a cikk írója Újhelyi Nándor kir. tanácsos érdemének tudta be, hogy boldogult Sváb Jakab ösztöndíjjára 120.000 K.-t hagyományozott. Időközben azonban meggyőződünk, hogy boldogult Sváb Jakab saját akaratából, nemes gondolkodásának sugallatát követte akkor: midőn az alapítványt hagyományozta. Mivel ez a helyreigazítás a megjelent cikk lényegén nem változtat, azt készséggel helyreigazítjuk. Szinte helyreigazítjuk azt is, mintha Dr. Szarka Mihály nem ment volna tájára sem a vármegyei közgyűlésnek. Későbbben tudtuk meg, hogy igenis ott részt vett ugyan, de itthon dolga lévén, már délre visszajött. Ez a tény azonban, csak jobban igazolja vele szemben elfoglalt álláspontunkat.

— **Az iparosifjúság.** A szervezés alatt álló »Ifjúsági Közművelődési Egyesület« javára az iparosifjúság fényes sikerű bált rendezett karácsony másodnapján a Kaszinó nagytermében, mely alkalommal oly szép közönség gyűlt egybe, amilyent hasonló alkalmakkor ritkán lehetett látni. Ott volt az iparosok színe java; s annyi sok szép leány volt együtt jelen, hogy ez a bál beillett volna valóságos szépségversenynek is. Alig hitte volna az ember, hogy ennyi sok szép leány van Csongrádon; s hogy e fényes bál kedves emléke marad sokáig az ifjuságnak, az Robacsinszky József egyesületi elnök érdeme első sorban, aki fáradságtalanul buzgólkodik az egyet felvirágoztatásán. A bálon jelen volt szebbnél-szebb leányok neveit itt közöljük: Blázsik Annuska, Bogár Modolka, Borbás Mariska, Csányi Ilonka, Csányi Mariska, Darányi Annuska és Darányi Ilonka Félegyházáról, Forgó Franciska, Forgó Mariska, Gyergyádes Mariska, Justin Juliska, Kádár Agneska, Kádár Málcika, Komáromi Jozefa, Kovács Juliska, Krieglér Etelka, Magdics Juliska, Mernyó Ilonka, Réh Agneska, Sánta Emmuska Félegyházáról, Szőke Etelka, Tandari Rozika, Tekulics Erzsike, Tekulics Juliska. — Tudósításunk végén megjegyezzük, hogy a fáradságtalan

elnök a Szabad tanítás céljából mozgó fényképek és vetített képek kíséretében az »Erzsébet« szálló termében irodalmi estéket óhajt szervezni a tanulni vágyó ifjuságnak.

— **A 48-as kör gyásza.** A m. héten három napon át lengette a téli szellő a 48-as párt helyiségére kitűzött fekete zászlót. Az emberek aggodó arccal kérdezték egymást, hogy vajjon kinek a halálát jelzi a kapufélfára kitűzött gyászlobogó? Sok találgatás után végre a szomorú való ki-pattant, hogy a gyászlobogó szomorú halált jelent, még pedig magának a 48-as pártnak halálát. Ugyanis a helybeli 48-as párt a következő gyászjelentést adta ki: »Dr. Szarka Mihály elnök, úgy a maga, mint a helybeli 48-as pártból, kvóta párttá átvett tagtársai nevében földig leeresztett orral jelentik, hogy a helybeli 48-as párt képviselőjét egy potya vacsoráért felhatalmazta, miszerint a 2%-os kvóta emelést saját belátása szerint szavazza meg; minek következtében azt az e hóban tartott képviselőházi ülésben megszavazta és így a nevezett párt 40 évi fennállás után jobblétre szenderült. Egy csomó cs. kir. generál major virasszon fekete-sárga poraik felett!«

— **Alapos jellemzés.** Egyik laptársunk a vármegye tisztújításról és a bizottsági tagok választásáról írva, egyik közszereplő egyénről a következő jellemrajzot teszi közzé: »Aki epéjén keresztül gondolkozik, akinek a közbékénél kedvesebb a helyi közdolgozóban is az emésztő, kártevő heccetek kihívása, aki a közszereplést üzletnek tekinti, melyből okvetlenül ki akarja űtni a maga kis hasznát: azt le kell szorítani a köztanácskozások fórumától, annak helye nem lehet különösen az adminisztráció olyan bizottságaiban, melyekben a polgároknak sokszor anyagi ügyeiben is kell döntő szavazatot adni.« Vajon ki ő? Rá ösmer-e a jámbor publikum.

— **Nyilvános nyugtázás.** A csongrádi iparos ifjúság által a szervezés alatt álló »Csongrádi Iparosifjúsági Közművelődési Egyesület« könyvtára javára a »Kaszinó« termében rendezett fényes sikerű táncmulatság alkalmából felülfizettek: Blázsik Mihály igazgató 3 K; Sággy Mihály polg. isk. tanár 2 K; özv. Krieglér Sándorné, N. N. 1—1 K 20—20f; özv. Tekulics Imréné, Domokos Ferenc, Gyovai János, Káta Miklós 1—1 K; V. E., László József, Rura Antal, Viszhányó László, Eke János, Simon Imre 60—60 f; Réh Józsefné, Dreer István 40—40 f; Forgó Gergelyné, Kádár Lajosné, Kádár Sándor, Keck József, Dányi János 20—20 fillért, — mely adományokért szíves köszönetet mond a rendező bizottság.

— **Jótekonyság.** A csongrád megyében alakítandó tüdővész szanatorium egyesület alapja javára a »Csongrádi jótekonny nőegylet« által megindított gyűjtés eredménye s a kiadandó »Diszalbum« előfizetéséből és egyéb adományokból begyűlt eddig összesen 274 K 82 fillér.

— **Az építőiparosok, gyárosok és fakeskedők figyelmébe.** Az építőipar tetén működő mérnökök, építésszek, építő-és kőművesmesterek, téglagyárosok nemkülömben a fakeskedők és az építőfaanyag eladásával foglalkozó kereskedők, bérlők és szállítók üzleti tevékenységük kifejtésénél a leghasznosabb utbaigazításokat a »Vállalkozók Lapja« című Budapest 28 év óta megjelenő szaklapban találhatják. E szaklapban, melyet Lakatos Lajos, Sós Izor és Komor Marcell építész szerkesztenek, mindaz megvan, a mi szakembereinknek tevékenységük kifejtésénél szükséges. Közli e lap az összes állami, megyei, városi és községi építkezéseket, szállításokat és az ügyekben megtartott versenytárgyalások eredményeit. Előkelő szakemberek tollából eredő cikkeken kívül közli a Vállalkozók Lapja az összes várható építkezéseket, közszállításokat és a műszaki téren betöltendő állásokat, beszámol a tervpályázatokról, tagosításokról és a mérnöki munkákról. Előfizetési árak fél évre 8 korona. Mutat-

ványszámot díjmentesen küld magyar vagy német nyelven a Vállalkozók Lapja kiadóhivatala, Budapest, VII., Erzsébet-körút 8. szám.

— **A »Budapest« jubileumi diszalbuma** pár nap mulva a közönség kezében lesz és bizonyára óriási feltűnést fog kelteni. A »Budapest«, amely a többségben levő függetlenségi és 48-as párt hivatalos lapja, nagy és ritka jubileumot ül — November hó 15-én volt éppen harminc esztendeje annak, hogy a »Budapest« nemzeti és kulturális nagy hivatásának útján megindult. Múltán jubilál a »Budapest«, melyet a halhatatlan nagy Kossuth Lajos annak idején elvei egyetlen hű letéteményesének vallott, fia pedig, aki a nemzetnek ma vezére és büszkesége, hazatérte óta politikájában irányított. A »Budapest« jubileumi ünnepét olvasói előtt az által is emlékeztetéssé és kedvessé fogja tenni, hogy olyan ajándékot ad előfizetőinek, amely páratlanul áll a magyar sajtóban. Ez a »Budapest« jubileumi diszalbuma lesz, mely »Harminc év« címel, művészi díszkötésben, 20 iven képben és szövegben mondja el a lap harminc éves történetét. Irni fognak abba politikai, társadalmi és irodalmi életünk legkiválóbb alakjai, a »Budapest« volt és jelenlegi munkatársai úgy, hogy az szellemi tartalmával és remek illusztrációval is minden eddig megjelent hasonló munkát messze fölül fog mulni. A könyv minden háznak disze, és bolti ára husz korona. A jubileumi albumot újonnan belépő előfizetők is megkapják, ha most legalább egy negyedévre 6 koronával előfizetnek. A »Budapest« előfizetési ára: Egész évre 24 K., fél évre 12 K., negyed évre 6 K., egy óra 2 K. Mutatványszámokat kívánatra bárkinek szívesen küld a »Budapest« kiadóhivatala Budapest, IV. ker., Sarkantyus-utca 3. sz.

— **A »Divat Szalon«-t,** Magyarország egyetlen komoly és hasznos irányú női lapját ajánljuk olvasóink figyelmébe. A mai súlyos gazdasági viszonyok között, mikor feltétlenül megköveteljük a család minden asszonyától, hogy a dolgozó férfi mellé állva, a maga házikörében szorgalmával, ügyességével megtakarítsa a nehezen szerzett filléreket, teljes megnyugvással vihetjük be otthonunkba a Divat Szalont, melynek minden törekvése odairányul, hogy a leghasznosabb formák között fejezze be a leánynevelést és álljon támaszul a feleségek és anyák mellett. Tanít szabni, varrni s ez által hatalmas fegyvert ad a nő kezébe a divat ellen, melyet mellőzni, megtagadni úgy sem lehet, hanem vele kiegyezni asszonyi kötelesség. Kedvet ébreszt, eszközöket nyújt arra, hogy fiatal anyák a gyermekeikkel foglalkozzanak: készítsék a ruháskákat, játékszereiket, kézbe adhassák az olvasnivalókat és rendezhessék a játékaikat. Ugyanígy foglalkozik a háztartás vezetésének kérdéseivel, az otthon csinostásával s főképen azokkal az otthon végezhető házas munkákkal, melyeknek eredménye tekintélyes megtakarítás. Szórakoztatás céljából pedig egy, a divatlap fogalmát tekintélyesen fölülmuló szépirodalmi részt is ad, melynek válogatott közleményeit kiváló írók szolgáltatták. Szerkesztői postáját pedig, e női lapnál oly fontos, szinte életkérdéssé, benső összeköttetéssé, gondviselészerű vezetéssé feljött rovatot, maga a szerkesztő: Szabóné Nogáll Janka intézi el, a kihez igazi gyermeki szeretettel járulnak hosszú évek óta bajban, gondban, tanácsatlanságban szenvedő hivei, hogy azokat folyton vigasztalja, bátorítsa, felvilágosítsa, s asszonyi kötelességeiben megerősítse. Nemes, értékes házi barát a Divat Szalon, melynek kiállítása is pazar pompával bizonyítja be, hogy az előkelő magyar uri hölgyek kezébe való. Előfizetési ára: egész évre 12 K., mellékletekkel, szabásivekkel, zene-művekkel, színes nyomású képekkel egyben. — Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a Divat Szalon kiadóhivatala Budapest, IV., Eskü-ut 5. sz.

Hirdetmény.

Felhívom az adófizető közönséget, különösen mindazokat, akik ellen az árverezés már ki volt tűzve, hogy állami, községi, ártéri vagy egyéb közadók módjára behajtandó adóhátralékaikat vagy illeték tartozásaikat mulhatatlanul befizessék, mert ellenkező esetben lefoglalt ingóságok elárvereztetése végett a község házához be fognak szállíttatni.

Csongrád, 1907. december 8.

Kovács, jegyző.

Árverési hirdetmény.

A Herke-malom során, Mészáros Sándor új háza mellett levő üres ház hely önkéntes árverésen eladatik.

Az árverés ideje 1907. december 31-ének délelőtti 10 órája. Előleg 300 korona. A vételár egy éven belül kifizetendő.

Kiadó**üzlethelyiségek és lakások.**

Szőke Ferenc Kossuth Ferenc-utca (Félegyházi-ut) 16-ik számú házában a következő helyiségek ápril 24-től hasznosbérbe kiadók.

I. 13 év óta fennálló Tekulics Imre által birt sarok üzlet fűszeresnek, esetleg lakással együtt.

II. Egy pék üzlet lakással együtt, amely lakás 2 szoba, 2 konyha, 1 éléskamra, 1 fűszin és padlásból áll.

III. Egy borbély üzlethelyiség, egy kis lakással, amely 1 szoba, konyha és padlásból áll.

Értekezhetni a tulajdonossal a helyszínén bármikor. — Ugyanott 2 hold szőlő is örök áron eladó.

2898/1907. sz.

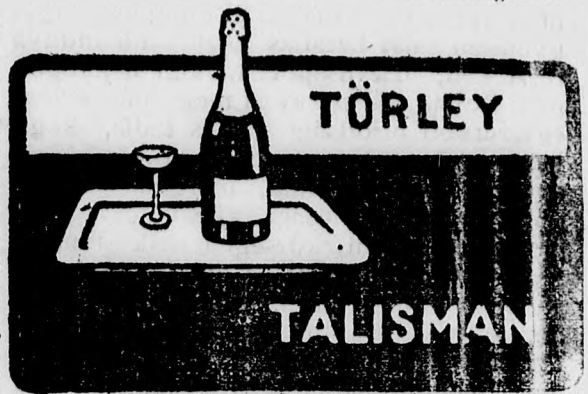
Pályázati hirdetmény.

Csongrád nagyközségben újonnan rendszeresített három évenként választás alá eső s 600 (hatszáz) korona évi törzsfizetéssel javadalmazott községi ügyészi állásra, életfogytiglan választandó s 1600 K évi törzsfizetéssel javadalmazott községi mérnöki állásra, életfogytiglan választandó s 1000 korona évi törzsfizetéssel és 200 korona évi lakbér illetménnyel javadalmazott községi kiadó-levéltárnoki állásra pályázatot nyitok s felhívom mindazokat, akik ezen állások bármelyikét elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám 1908.

évi január hó 12. napjának d. u. 5 órájáig terjesszék be.

A választás határnapjául 1908. évi január 16. napjának d. e. 9 óráját Csongrád község házához tűzöm ki. Csongrád, 1907. december 10.

Dr. Csucs,
h. főszolgabíró.

Újévi ajándékek!!!

Tessék újévi ajándékkul könyvet venni, a mi tartós és értékes. Tartok raktáron filléres,

ifjúsági és egyetemi könyvtárt,

diszműveket, szóval megtalálhatja mindenki a neki valót. 22 helybeli felvételü, újévi levelező-lapok óriási raktára.

Fontos vásárolóknak!

Olyan alföldi naptárt árusítok, a melyben a vásárok minden hónap mellett külön lenyomatban, a legpontosabban vannak kimutatva, és így a keresgélést feleslegessé teszi. — Raktáron tartok továbbá minden kiadású naptárt, napi, tömb, heti és fali naptárt.

Szíves pártfogást kért

Weisz Márk,
könyvkereskedő.

Gramophon, lemez és hozzá való tü leszállított áron kapható.

HIRDETMEYNY.

100.000,000 arany forint tőkét folyósíttatunk Magyarországon készpénzben!!

RÓTH BANKHÁZ BUDAPEST.

Bank-Központunk: Magy. Kir. Opera-Bazár.

FOLYÓSÍTTUNK:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10--75 éves törlesztésre 3% — 3½% — 4% — 4½%-os kamatra készpénzben.

Jelzálog kölcsönöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre 5%-kal, esetleg 5½%-al.

Személy és tárca váltóhitelt iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyénnek 2½—10 évi időtartamra.

Tisztviselői kölcsönöket állami, törvényhatósági, községi tisztviselőknél és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre kezes és életbiztosítás nélkül. Ugyanezek nyugdíjaira is. Értékpapírokra, vidéki pénzüzetek és vállalatok részvényeire értékük 95%-ig kölcsönt nyújtunk az Osztrák-Magyar Bank kamatlába mellett, a lombard kölcsönökre saját tőkéinkből reseryált több százezer korona erejéig.

Konvertálunk bármely belföldi pénzüzet által nyújtott jelzálog-, törlesztéses-, személy és váltó-kölcsönt.

Mindennemű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon vesszünk és eladunk.

Tőzdemegbizásokat a budapesti és külföldi tőzsdéken lelküismeretesen és pontosan teljesítünk mindenkor ióltetlen eredménnyel, míg az árfolyamokat naponta gratis sürgönyileg közöljük.

Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyletet a legnagyobb pénzcsoportnál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítjuk le.

Parcellázások: Pénzügyi, jogi és mérnöki lebonyolítása és finanszírozása.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek szakszerű felvilágosítást. Bankházunk képviseletére megbízható egyéneket felvesszünk. (Válaszbélyeg mindenkor mellékelendő.)

BANKHELYISÉGEINK BUDAPESTEN:

VI. Ó-utca 15. szám és Lázár-utca 16. szám alatt vannak.

Nyomatott a kiadótulajdonos: Weisz Márk könyvnyomdájában Csongrádon. 1907.